

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) Tavsiye Kararında Yapılan Değişiklikler Hakkında Bilgi Notu

1. Giriş

AYÇ Tavsiye Kararının Kabul Edilmesi

Malta'nın başkanlığındaki Eğitim, Gençlik, Kültür ve Spor Konseyi, 2008 tarihli Hayat Boyu Öğrenme için AYÇ Tavsiye Kararının yerini alan, revize edilmiş AYÇ Tavsiye Kararını 22 Mayıs 2017'de kabul etmiştir. Karar, yakın zamanda Resmi Gazete'de tüm resmi AB dillerinde yayımlanacaktır.

AYÇ Tavsiye Kararı Metni:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9620-2017-INIT/en/pdf>

Yeni konular ve detaylı bilgi için:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=2808&furtherNews=yes>

Revize Tavsiye Kararı, AYÇ'nin amaçlarını bireylerin sahip olduğu yeterliliklerin şeffaflık, karşılaştırılabilirlik ve taşınabilirliğini artırmak şeklinde özetlemektedir. Ayrıca, AYÇ'nin hayat boyu öğrenmeyi desteklemesi gerektiği, eğitim ve öğretim sistemlerinin modernleşmesine, çalışanların ve öğrenenlerin istihdam edilebilirliğini, hareketliliğini ve sosyal bütünleşmesini artırmaya katkı vermesi gerektiği teyit edilmektedir. Örgün, yaygın ve serbest öğrenmeleri daha iyi ilişkilendirmek, farklı ortamlarda edinilen öğrenme kazanımlarının doğrulanmasını desteklemek hedeflenmektedir. 2008'den beri başarılanlar üzerinde inşa edilen revize Tavsiye Kararı, AYÇ tarafından başlatılan işbirliği sürecinin derinleştirilmesine imkân sunmakta, sürecin koordinasyonu ve izlenmesi görevlerine devam etmesi için AYÇ Danışma Grubuna açıkça yetki vermektedir.

Bilgi notunun ikinci bölümü, 2008 Tavsiye Kararından devralınan görevlere değinmekte, üçüncü bölümü revize Tavsiye Kararının yeni unsurlarını özetlemekte; dördüncü ve dokuzuncu bölümler arasındaki kısım özgün konulara (referanslamanın güncellenmesi, yeterliliklerin seviyelendirilmesi, öğrenme kazanımları, uluslararası yeterlilikler, iletişim, üçüncü taraf ülke çerçeveleriyle ilişkiler) değinmekte; onuncu bölümdeyse AB seviyesindeki desteklere yer verilmektedir.

2. 2008 Tarihli AYÇ Tavsiye Kararı – Devam Eden Görevler

AYÇ referanslamanın 2008 tarihli Tavsiye Kararında belirtilen ilk aşaması tamamlanmaya yakındır. Haziran 2017 itibarıyla 39 ülkeden 32'si ulusal yeterlilik seviyelerini AYÇ'ye referanslamış durumdadır. Böylece, AYÇ Avrupa'daki yeterlilikler için referans noktası olma görevini üstlenmek adına önemli bir hacme erişmiştir. Bu ilk aşamanın tamamlanması ve 2017 tarihli Tavsiye Kararının uygulanması için aşağıdaki üç göreve öncelik verilmelidir:

- (i) İlk referanslama raporlarının tamamlanması
- (ii) Referanslamayla ilgili tamamlanmamış konularla ilgilenilmesi
- (iii) Avrupa düzeyinde güncel ve tam bilgilerin sunulması

3. 2017 Tavsiye Kararı – Yeni Görevler

2008 tarihli AYÇ Tavsiye Kararıyla karşılaştırıldığında revize AYÇ Tavsiye Kararının yeni unsurları şunlardır:

Üye Devletlere Tavsiyeler:

- Üye Devletler, gerekli görüldüğünde, AYÇ referanslamalarını gözden geçirmeye ve güncellemeye davet edilmektedir.
- Üye Devletler, ulusal yeterliliklere uygulanan kalite güvence prensiplerine hanel getirmeksizin, AYÇ'ye referanslanmış ulusal yeterlilik çerçevelerinin ve sistemlerinin parçası olan yeterliliklerin Ek IV'deki (kalite güvencesine dair önceki Ek-3) ortak kalite güvence prensipleriyle uyumluluğunu temin etmeye davet edilmektedir.
- Üye Devletler, uygun hallerde, Ek V'de yer alan kredi sistemleri hakkındaki ortak ilkeleri dikkate alarak kredi sistemleri ile ulusal yeterlilik çerçeveleri veya sistemleri arasındaki bağları güçlendirilmeye davet edilmektedir.
- Üye Devletler, referanslama süreci sonuçlarını kamuya açık hale getirmeye ve yeterlilikler ile öğrenme kazanımlarına ilişkin bilgilerin yayımlanmış ve erişilebilir olmasını temin etmeye (Ek VI'daki veri alanlarını kullanarak) davet edilmektedir.

Komisyon'a, Üye Devletler ve Paydaşlar ile İşbirliği İçinde, AYÇ Danışma Grubu Bağlamında Tavsiyeler:

- Uluslararası yeterliliklerin UYÇ'ler vasıtasıyla seviyelendirilmesi konusunda gönüllü prosedürler hazırlanması ve tutarlılığın temini için bu prosedürler hakkında Üye Devletler arasında bilgi alışverişi ve istişareler yapılması.
- AYÇ'nin iletişimi, özellikle yeni düzenlenen sertifika, diploma ve ekleri ile yeterlilik veri tabanlarında ulusal yönetmeliklere ve sistemlere uygun şekilde AYÇ seviyelerinin nasıl belirtileceği konusunda rehberlik geliştirilmesi.
- Üçüncü taraf ülkelerdeki ulusal ve bölgesel yeterlilik çerçevelerinin AYÇ ile karşılaştırılmasını sağlamak için kriter ve prosedürlerin, uluslararası anlaşmalara uygun olarak, geliştirilmesi ve uygulanması olanaklarının araştırılması.

Diğer Yeni Unsurlar:

- 2008 yılında Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi Danışma Grubu tarafından geliştirilen ulusal yeterlilik çerçeveleri için AYÇ referanslama kriterleri, biraz değiştirilerek Tavsiye Kararının Ek III'üne dâhil edilmiştir.
- AYÇ seviye tanımlayıcılarının "yetkinlik" olan üçüncü sütun başlığı "sorumluluk ve bağımsızlık (otonomi)" şeklinde değiştirilmiştir.

4. Referanslamanın Güncellenmesi (Tavsiye 2)

Referanslama raporları, "anlık görünüm" sunmakta ve ulusal yeterlilik sistemleri veya çerçeveleri zamanla değişim geçirdiği için doğal olarak güncelliğini yitirmektedir. Üye Devletler, AYÇ'ye duyulan güveni de doğrudan etkilediği için referanslamayla ilgili bilgilerin doğru ve şeffaf olduğundan emin olmalıdır. Bu aynı zamanda AYÇ'nin yeterliliklerin karşılaştırılabilirliğini ve taşınabilirliğini ne derece kolaylaştırdığını da belirlemektedir.

5. Yeterliliklerin Seviyelendirilmesi (Tavsiye 9)

AYÇ'nin tüm amacı, yeterliliklerin şeffaflığını, karşılaştırılabilirliğini ve taşınabilirliğini artırmaktır. Yeterliliklerin karşılaştırılmasına güven duyulması için ulusal düzeyde seviyelendirme için kullanılan kriter ve yöntemlerin şeffaf ve dış paydaşlar ve kullanıcılar tarafından erişilebilir ve anlaşılabilir olması gerekmektedir. Seviyelendirmenin kalitesinin güçlendirilmesi, öğrenme kazanımları yaklaşımının ülkeler tarafından nasıl uygulandığına dair daha sistematik bir odaklanma gerektirmektedir. Ama aynı zamanda, bağlamsal faktörlerin (politik ve sosyal) seviyelendirmeyi nasıl etkilediğine de odaklanılmalıdır. Bu çalışma yöntemlerinin sistemli bir şekilde güçlendirilmesi öğrenme kazanımları yaklaşımının ülkeler düzeyinde daha tutarlı bir şekilde uygulanmasını destekleyecek, mevcut pratiklerdeki güçlü ve zayıf noktaları da açığa çıkaracaktır.

6. Öğrenme Kazanımları (Tavsiye 10)

Öğrenme kazanımları yaklaşımı, AYÇ'nin temel ilkesidir. Avrupa'da 2008'den beri ulusal yeterlilik çerçevelerinin hızlı ve kitlesel yayılımını hızlandıran AYÇ, öğrenme kazanımları yaklaşımının çeşitli amaçlarla kullanılmasında da kilit bir rol oynamıştır. Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi (CEDEFOP) tarafından son yıllarda yapılan araştırmalar, ülkelerin öğrenme kazanımlarını farklı şekillerde yorumladıklarını ve uyguladıklarını göstermektedir. Bu durum, farklı ulusal bağlamları yansıtıyor ve olumlu olsa da, bu farklılıkların bazıları şeffaflığı azaltarak yeterliliklerin ülkeler arasında taşınabilirliğini engelleyebilir. Yeterliliklerin daha iyi anlaşılması için öğrenme kazanımlarının yorumlanması ve uygulanmasına dair deneyimlerin ülkeler arasında sistemli bir şekilde değişimi güçlendirilmelidir. Ancak bunu yaparken öğrenme kazanımları tanımlarının uyumlaştırılması veya standartlaştırılmasından kaçınılmalıdır.

7. Uluslararası Yeterlilikler (Tavsiye 11)

Uluslararası yeterliliklerin, ekonomilerin ve iş piyasalarının küreselleşmesi ve dijitalleşmesini yansıttığı bir gerçektir. AYÇ, örgün eğitim ve öğretim sistemi dışında belgelendirilen uluslararası yeterliliklerin de dâhil olduğu tüm tür ve seviyelerde yeterliliklerin karşılaştırılmasında kullanılan bir araç olmayı hedeflemektedir. Bu durum, yeterlilik sahiplerinin eğitim ve öğretim sistemlerinde veya iş piyasasında ilerlemesine yönelik fırsatları artırmaktadır. Ancak, AYÇ'nin hayat boyu öğrenme, hareketlilik ve istihdam edilebilirlik hedeflerini uygulamada başarabilmesi için, uluslararası yeterliliklerin ulusal yeterlilik çerçeveleri aracılığıyla AYÇ seviyelerine tutarlı bir şekilde ilişkilendirilmesinin teşvik edilmesi önemlidir. Uluslararası yeterliliklerin çok önemli bir özelliği ise, uluslararası kuruluşlar veya bu kuruluşlar adına ulusal kuruluşlar tarafından birden çok ülkede düzenlenen yeterlilikler olmalarıdır. İlave olarak, ulusal hükümetler dışında uluslararası kuruluşlar tarafından düzenlenen yeterlilikler söz konusu olduğunda, yeterliliklerin şeffaflığını artırmaya yönelik genel ihtiyaç daha da öne çıkmaktadır.

8. AYÇ Hakkında İletişim (Tavsiye 12)

AYÇ, çalışanlar ve öğrenenler için hareketliliği kolaylaştırmayı, gençler ve yetişkinler için hayat boyu öğrenmeyi teşvik etmeyi ve Avrupa iş piyasasında arz ve talep ihtiyaçlarının karşılanmasına katkı vermeyi amaçlamaktadır. Bu amaçlara ulaşılması için AYÇ'ye yönelik farkındalığın artırılması ve kullanıcılar tarafından doğru anlaşılması hayati öneme sahiptir. İyileştirilmiş bir iletişim, öğrenenlere, çalışanlara, işverenlere, sosyal paydaşlara, eğitim ve öğretim sağlayıcılara ve diğer paydaşlara daha iyi erişilmesine ve tamamının AYÇ'nin faydaları konusunda bilgilendirilmesine hizmet edecektir.

9. Üçüncü Taraf Ülkelerin Ulusal ve Bölgesel Yeterlilik Çerçevesi (Tavsiye 13)

AYÇ, tüm dünyada ulusal ve bölgesel yeterlilik çerçeveleri geliştirilmesinde ilham kaynağı olmuştur. Artan sayıda ülke veya bölge, yeterlilik çerçevelerini AYÇ ile daha yakın ilişkilendirmek için arayış içindedir. AB’de belgelendirilen yeterliliklerin üçüncü taraf ülkelerdeki yeterlilikler karşılaştırılmaması, yabancı yeterliliklere olan güveni zedelemekte ve bu yeterliliklerin tanınmasını zorlaştırmaktadır. Bu durum, üçüncü taraf ülke yeterlilikleriyle AB’ye gelen kişileri etkilediği kadar AB’de düzenlenen yeterliliklerle üçüncü taraf ülkelere giden kişileri de etkilemektedir.

10. AB Düzeyinde Destek

Avrupa Komisyonu:

Komisyon aşağıdaki yollarla AYÇ’nin uygulanmasını destekleyecektir:

- Ulusal düzeydeki uygulama için yürütülen faaliyetlerin Erasmus+ Programı kapsamındaki hibe fonlarıyla eş-finansmanı
- Akran Öğrenme Etkinliklerine ve Akran Danışmanlığına destek verilmesi
- AYÇ’nin ulusal düzeydeki etkilerinin değerlendirilmesi bağlamında olası ülke ziyaretlerinin desteklenmesi
- Kılavuz notların ve referanslamayı (ve güncellenmesini) desteklemek için gerekli diğer rehberlik malzemelerinin güncellenmesi
- Araştırmalar yürütülmesi

Özerk AB Kurumları:

- *Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi (CEDEFOP)* çalışmalar ve araştırmalar yürüterek, politika notları hazırlayarak, politika öğrenme forumları düzenleyerek ve AYÇ Danışma Grubundaki rolü aracılığıyla destek görevini sürdürmeye devam edecektir.
- *Avrupa Eğitim Vakfı (ETF)*, paydaş ülkelere destek vermeye devam edecektir.